

Sinteza obiecțiilor și propunerilor/recomandărilor la proiectul Hotărârii Comitetului executiv al Băncii Naționale a Moldovei „Pentru modificarea Regulamentului privind tranzacțiile băncii cu persoanele sale afiliate, aprobat prin Hotărârea Consiliului de administrație al Băncii Naționale a Moldovei nr.240/2013”

Conținutul articolelor/punctelor din proiectul prezentat spre avizare și coordonare	Participantul la avizare (expertizare)/consultare publică	Nr. obiecției/propunerii/recomandării	Conținutul obiecției/propunerii/recomandării	Argumentarea autorului proiectului
I. Obiecții și propuneri de ordin general				
II. Obiecții și propuneri la articolele/punctele din proiect				
La punctul 1 subpunctul 1) din proiectul hotărârii: „1) La punctul 2 subpunctul 4) va avea următorul cuprins: „4) tranzacție cu persoanele afiliate este orice transfer de mijloace bănești sau orice obligație contractuală între părțile afiliate băncii și bancă, indiferent dacă se percepe sau nu o plată, cu excepția tranzacțiilor/operațiunilor ce țin de:				
a) vânzarea/cumpărarea valutei în numerar <i>până la limita care nu prevede identificarea persoanei conform Legii nr.308/2017 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului;</i> b) transferurile prin sistemele de remitere de bani; c) alimentarea conturilor; d) achitarea dobânzilor /comisioanelor/ datoriilor la credite;	Asociația Băncilor din Moldova BC „Moldindconbank” S.A. „FinComBank” S.A. B.C. „COMERTBANK” S.A.	1	La litera a) propunem textul „<i>până la limita care nu prevede identificarea persoanei conform Legii nr.308/2017 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului</i>” de exclus. Conform prevederilor subpunctului 4) al punctului 2 din Regulamentul nr. 240/2013 se înțelege că operațiunile enumerate la literele (a)-(j) nu constituie tranzacții ale persoanelor afiliate cu banca și, respectiv, în privința acestora nu se cere a fi aprobate prealabil conform prevederilor capitolului IV din regulament. Indiferent de faptul cine efectuează operațiunea de schimb valutar în numerar (persoană afiliată băncii ori	Nu se acceptă Proiectul de modificare a Regulamentului nr. 240/2013 vine cu anumite excepții de la tranzacțiile cu persoanele afiliate ale unor operațiuni ale băncii din perspectiva nivelului de risc aferent acestor operațiuni. Din aceste considerente, operațiunea de vânzare/cumpărare a valutei în numerar până la limita de 200 000 de lei nu constituie tranzacție a persoanelor afiliate cu banca, iar tranzacțiile cu sume în

e) transferurile legate de pachetele salariale; f) retragerile din cont; g) transferurile efectuate între conturile deschise de persoana afiliată la bancă; h) vânzarea/cumpărarea valutei prin virament pentru operațiuni cu carduri de plată; i) încasarea plăților în folosul furnizorilor de mărfuri sau servicii/beneficiarilor de plăți; j) serviciile prestate de bănci în calitate de agent bancassurance;”;		nu), unitatea de schimb valutar are obligația legală (<i>art. 5 alin. 8 din Legea nr. 308/2017 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului</i>) de a solicita actul de identitate a persoanei și de a înregistra datele din acesta, în cazul operațiunii de schimb valutar în numerar cu o valoare care depășește 200 000 de lei. Totodată, art. 37 alin. (3) din <i>Legea nr. 62/2008 privind reglementarea valutară</i> prevede că, în Republica Moldova rezidenții (alții decât băncile licențiate) și nerezidenții efectuează operațiuni de cumpărare și vânzare a valutei străine contra altei valute străine și contra monedei naționale <i>fără restricții</i>. Din redacția propusă la litera a) se înțelege că operațiunea de vânzare/cumpărare a valutei în numerar până la limita de 200 000 de lei nu constituie tranzacție a persoanelor afiliate cu banca, iar tranzacțiile cu sume în numerar care depășesc această limită ar constitui tranzacție a persoanelor afiliate cu banca. Respectiv, în condițiile în care <i>Legea nr. 62/2008</i> prevede expres că operațiunile de cumpărare și vânzare a valutei străine contra altei valute străine și contra monedei naționale pot fi efectuate <i>fără restricții</i>, nu poate fi identificat niciun raționament din care BNM ar trebui să intervină în această privință și să facă această diferențiere bazată pe valoarea operațiunii de schimb valutar, atât timp cât <i>Legea nr. 308/2017</i> reglementează obligația unităților de schimb valutar de solicitare a actului de identitate a persoanei și informare a Serviciului Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor, în cazul tranzacțiilor în numerar cu valoarea care depășește 200 000 de lei.	numerar care depășesc această limită reprezintă tranzacții ale persoanelor afiliate cu banca. Prin urmare, condiționarea calificării operațiunii de schimb valutar ca operațiune cu persoană afiliată, utilizând limitele stabilite în <i>Legea nr.308/2017</i>, are drept scop ținerea sub control și stabilirea instrumentelor prudențiale ca operațiunile respective să nu fie efectuate în condiții mai avantajoase decât cu persoanele neafiliate, cea ce ar fi în detrimentul economic al băncii. Totodată, relatăm că, condiționarea respectivă nu contravine prevederilor <i>Legii nr.62/2008</i>, deoarece nu se stabilesc restricții la efectuarea unor astfel de operațiuni, dar sunt cerințe care urmează a fi respectate la efectuarea operațiunilor de schimb valutar ce vor depăși limitele prevăzute în <i>Legea nr.308/2017</i>.
--	--	--	---

„a) vânzarea/cumpărarea valutei în numerar până la limita care nu prevede identificarea persoanei conform Legii nr.308/2017 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului;”. „h) vânzarea/cumpărarea valutei prin virament pentru operațiuni cu carduri de plată;”	B.C. „COMERTBANK” S.A.	2	Referitor la modificările propuse la literalele a) și h) considerăm oportună <i>unificarea abordării</i> tranzacțiilor de vânzare/cumpărare a valutei (fie și doar pentru persoane fizice) și <i>comasarea lor într-o singură normă</i>: <i>„vânzarea/cumpărarea valutei în numerar și/sau virament, efectuată în condițiile ordinare ale produselor și tarifelor aprobate pentru alți clienți;” sau redarea lor în redacția:</i> <i>„a) vânzarea/cumpărarea valutei în numerar prin intermediul birourilor de schimb valutar, efectuată în condițiile ordinare ale produselor și tarifelor aprobate pentru clienți;</i> <i>h) vânzarea/cumpărarea valutei prin virament, efectuată în condițiile ordinare ale produselor și tarifelor aprobate pentru clienți, inclusiv prin intermediul sistemului bancar de deservire la distanță;”.</i>	Nu se acceptă La vânzarea/cumpărarea valutei prin virament, cursul de schimb valutar poate fi negociat individual la fiecare tranzacție. În așa mod, apare posibilitatea ca persoanele afiliate să beneficieze de cursuri de schimb valutar preferențiale, iar tranzacțiile să nu reflecte interesul băncii.
„d) achitarea dobânzilor /comisioanelor /datoriilor la credite;”	Asociația Băncilor din Moldova	3	La litera d) cuvântul „datoriilor” de exclus. Atât Legea nr. 202/2017, art. 3, cât și Codul Civil, art. 1763 stabilesc că, creditul reprezintă angajamentul debitorului de a plăti rata creditului, dobânda și alte plăți aferente. Redacția propusă lasă impresia că, cuvântul „datoriilor” se referă doar la achitarea restanțelor la credit, ceea ce nu reflectă realitatea, or, semnificația cuvântului „datorii” este suma care nu s-a achitat la scadență și este datorată creditorului. Respectiv, cuvântul „datoriilor” urmează a fi înlocuit cu cuvântul „plăților”.	Se acceptă Redacția literei d) modificată: „d) încasarea/achitarea dobânzilor/comisioanelor/ plăților aferente creditelor/ plasărilor/ depozitelor/împrumuturilor;”.
	BC „Moldindconbank” S.A.	4	Litera d) - propunem de completat cu sintagma „si/sau alte produse/servicii oferite de bancă”. Persoanele afiliate care sunt clienți achită comisioane și pentru alte produse/servicii si/sau primesc dobânzi la depozite, inclusiv cele la vedere, care în opinia noastră nu pot fi considerate tranzacții cu persoanele afiliate. Această completare va duce la <i>excluderea textului de la punctul 17., c) încasarea comisioanelor pentru operațiuni de intermediere, achitarea dobânzilor/comisioanelor pentru tranzacțiile încheiate, altele decât creditele.</i>	

	B.C. „EXIMBANK” S.A.	5	Norma de la litera d) a se expune în următoarea redacție: <i>„achitarea dobânzilor/comisioanelor care rezultă din obligațiuni contractuale încheiate cu persoane afiliate”</i> . Această propunere se datorează necesității de a se include nu doar dobânzile și comisioanele pentru contractele de credit, dar și cele aferente altor contracte, cum ar fi dobânzile și comisioanele pentru contractele de depozit, comisioanele pentru contractele aferente serviciilor de deservire la distanță, comisioanele pentru contractele aferente deservirii conturilor curente și/sau cardurilor bancare, ca urmare a faptului că acestea sunt parte a unor contracte aprobate în condiții de tranzacții cu persoane afiliate.	
„e) transferurile legate de pachetele salariale;”	BC „Moldindconbank” S.A.	6	Norma de la litera e) propunem <i>de completat</i> cu textul: <i>„ , alte remunerații, indemnizații, compensații si/sau prestații sociale”</i> . Propunerea se bazează pe faptul că unele categorii de persoane afiliate băncii (de ex. membrii consiliului) nu sunt salariați și, respectiv, primesc remunerații din partea băncii nu în formă de salariu. Suplimentar, banca poate deschide persoanelor afiliate conturi pentru operațiuni cu carduri „sociale”, în care se efectuează transferul sumelor pensiilor, diferitelor tipuri de indemnizații, prestații sociale ș.a., calculate în folosul persoanelor respective.	Se acceptă parțial Conform normei prevăzute la art.130 alin.(1) din Codul Muncii, remunerațiile și compensațiile sunt parte a salariului, litera e) a fost completată numai cu textul „și/sau indemnizațiile”. Redacția literei e) modificată: „e) transferurile legate de pachetele salariale și/sau indemnizații;”
„g) transferurile efectuate între conturile deschise de persoana afiliată la bancă;”	Asociația Băncilor din Moldova	7	La litera g) – propunem expunerea normei în următoarea redacție: <i>„g) transferurile efectuate între/din conturile persoanei afiliate deținute la bancă;”</i> . Literale c), f) și g) reglementează acțiunile prevăzute la art. 1747 din Codul Civil pe care banca se obligă să le întreprindă în favoarea titularului de cont, și anume: să primească și să înregistreze în contul titularului de cont sumele bănești; să execute în limitele disponibilului din cont ordinele clientului privind transferul unor sume către alte persoane și să elibereze numerarul din cont.	Nu se acceptă Redacția propusă va schimba esența normei. În situația în care se fac transferuri între conturi nu se realizează o tranzacție care implică relația persoanei afiliate cu persoane terțe și, respectiv, nu poate apărea riscul de utilizare a băncii în interesele personale. Prevederile Codului Civil determină obligațiile băncii în relația cu titularul contului.

			Respectiv, textul de la lit. g) „transferurile efectuate între conturile deschise” nu satisface posibilitatea titularului de cont de a transfera sume către conturile altor persoane prevăzută la art. 1747 din Codul civil, motiv din care conținutul lit. g) a fost reformulat și <i>completat cu textul „/din”</i> .	
	BC „Moldindconbank” S.A.	8	La litera g) - propunem <i>expunerea</i> în următoarea redacție: „ <i>transferurile/plățile efectuate din/înregistrate în conturile persoanei afiliată băncii</i> ”. Persoana afiliată băncii poate avea conturi deschise la diferite bănci și, respectiv, poate efectua transferuri nu doar către conturile sale deschise la una și aceeași bancă. Totodată, având în vedere specificul acestor operațiuni bancare, propunem comasarea literelor c), f) și g) : „efectuarea operațiunilor prin conturile curente (depozitele la vedere), inclusiv prin conturile curente pentru operațiuni cu carduri de plată, depozitele de economii și la termen (alimentări, retrageri transferurile/plățile efectuate din cont/ înregistrate în cont”.	
„h) vânzarea/cumpărarea valutei prin virament pentru operațiuni cu carduri de plată;”	Asociația Băncilor din Moldova	9	La litera h) propunem excluderea textului „ <i>pentru operațiuni cu carduri de plată</i> ”. Similar cazului de la litera a), nu se justifică limitarea operațiunilor care nu vor constitui tranzacții ale persoanelor afiliate cu banca doar a operațiunilor de vânzare/cumpărare a valutei prin virament, or, articolul 37 alin. (3) din Legea nr. 62/2008 prevede clar că, în Republica Moldova rezidenții (alții decât băncile licențiate) și nerezidenții efectuează operațiuni de cumpărare și vânzare a valutei străine contra altei valute străine și contra monedei naționale fără <i>restricții</i> . Acceptarea variantei normei propuse de autor ar însemna că operațiunile de vânzare/cumpărare a valutei prin virament care nu sunt efectuate prin card de plată vor fi considerate tranzacții ale persoanelor afiliate cu banca în privința cărora va fi necesară aprobarea prealabilă	Nu se acceptă A se vedea comentariul de la punctul 2 din prezenta sinteză. Mai mult ca atât, propunerea a fost înaintată de către Asociația Băncilor din Moldova prin scrisoarea din 09.09.2020 și anume: „ - vânzarea/cumpărarea valutei prin virament la cursul valutar standard stabilit <i>pentru operațiuni cu carduri de plată</i> ;”.

			conform prevederilor capitolului IV din Regulamentul nr. 240/2013.	
	B.C. „COMERTBANK ” S.A.	10	Prin modificările propuse sunt excluse din categoria tranzacțiilor cu persoanele afiliate operațiunile privind <i>„h) vânzarea/cumpărarea valutei prin virament pentru operațiuni cu carduri de plată”</i>. Menționăm că vânzarea/cumpărarea valutei prin virament pentru operațiuni cu carduri de plată pot să implice operațiuni intermediare prin conturile de plată, precum cumpărarea valutei prin virament în contul de plată cu alimentarea ulterioară a cardului de plată. În situația expusă, deși scopul lanțului operațiunilor este cel expus la litera h), acesta nu poate fi urmărit sau declarat expres, mai ales în cazul efectuării operațiunilor respective prin intermediul SDBS, motiv care poate genera desuetudinea normei respective și interpretarea echivocă a ei de către controlori.	Comentariu Comentariile băncii aferente prevederilor de la litera h) nu conțin propuneri de modificare a acesteia. Respectiv, nu este clar scopul acestora, inclusiv, luând în considerare și faptul că redacția acestei norme a fost propusă de Asociația Băncilor din Moldova prin scrisoarea din 09.09.2020.
	BC „Moldindconbank ” S.A.	11	La litera h) propunem <i>de substituit</i> textul „pentru operațiuni cu carduri de plată” cu sintagma „<i>la cursul de schimb standard</i>”. Această propunere are scopul de a considera operațiunile de vânzare/cumpărare a valutei prin virament la cursul standard ca operațiuni analogice schimbului valutar în numerar prin BSV și, respectiv, ca operațiuni care se consideră excepții de la tranzacția cu persoanele afiliate băncii. Cursul de vânzare/cumpărare pentru astfel de tranzacții este valabil o perioadă scurtă de timp, în condițiile în care aceste tranzacții trebuie aprobate de către organul de conducere, ședințele căruia au o anumită periodicitate, încheierea acestor tranzacții la o dată ulterioară devine imposibilă, astfel se pierde avantajul atât pentru client, cât și pentru bancă. În același timp, efectuarea acestor operațiuni conform cursului de schimb standard elimină din start riscul ca persoana afiliată va beneficia de condiții mai avantajoase decât clienții care nu sunt persoane afiliate. Suplimentar, operațiunile de	Comentariu Pentru bancă este complicat să determine cursul de schimb standard. Fiecare bancă are politica sa de stabilire a cursului de schimb valutar la tranzacțiile prin virament, respectiv, indirect se vor impune anumite condiții la efectuarea acestor tranzacții, ceea ce nu reprezintă scopul modificării.

			vânzare/cumpărare a valutei prin virament sunt reflectate în evidenta contabilă a băncii ca transferuri efectuate între conturile deschise de persoana afiliată la bancă, ceea ce s-a propus de BNM să fie considerat excepție de la tranzacții cu persoanele afiliate băncii.	
„i) încasarea plăților în folosul furnizorilor de mărfuri sau servicii/beneficiarilor de plăți;”	B.C. „VICTORIABAN K” S.A.	12	Propunem litera i) de <i>expus</i> în următoarea redacție: „i) încasarea de la/efectuarea plăților în folosul furnizorilor de mărfuri sau servicii/beneficiarilor de plăți, inclusiv autorități publice;”. Atât plata către, cât și recepționarea plăților de la furnizori/beneficiari terți nu se încadrează în specificul tranzacțiilor dintre bancă și persoana afiliată, or reprezintă activități curente de utilizare a produselor bancare (după caz, a conturilor bancare), similar alimentării conturilor sau retragerii sumelor de pe acestea.	Nu se acceptă Formularea generală a normei expuse indică generalitatea aplicării sale, adică se referă la toate tipurile de persoane/instituții/autorități care pot avea calitatea de furnizor, fără a fi necesară specificarea unor distincții. În excepție se va încadra doar „<i>încasarea plăților</i> în folosul furnizorului”, deoarece la efectuarea plăților în folosul furnizorilor de mărfuri și servicii (în care părțile sunt banca și o persoană afiliată) pot fi admise condiții avantajoase, respectiv e necesar de urmărit interesul băncii. Mai mult ca atât, redacția acestei norme a fost propusă de Asociația Băncilor din Moldova prin scrisoarea din 09.09.2020.
	Asociația Băncilor din Moldova	13	Întrucât relațiile sociale sunt în permanentă dezvoltare, iar modificarea prevederilor Regulamentului nr. 240/2013 în sensul includerii unui nou raport social pentru care nu va fi necesară aprobarea prealabilă, conform prevederilor capitolului IV, se consideră oportun de a completa subpunctul 4) cu un punct: „k) orice altă tranzacție sau operațiune/acțiune care nu se încadrează în noțiunea de „transfer de mijloace bănești a persoanei afiliate sau orice obligație contractuală între părțile afiliate băncii și bancă, indiferent dacă se percepe sau nu o plată”.	Nu se acceptă O asemenea prevedere este redundantă, domeniul de aplicare fiind deja menționat în subpunctul 4) al punctului 2 din regulament. Ceea ce nu cade sub incidența noțiunii nu va fi supus prevederilor regulamentului.

	B.C. „COMERTBANK ” S.A.	14	Propunem <i>completarea</i> subpunctului 4) cu un punct nou: <i>„k) operațiunile cu angajații, alții decât membrii organului de conducere, efectuate în condițiile generale ale produselor și tarifelor aprobate de organele de conducere, în limita competențelor acestora, inclusiv cele destinate salariaților.”.</i>	Comentariu Propunerea nu este argumentată. În cazul în care persoanele sunt afiliate băncii (în cazul dat angajații aflați în relații inclusiv cu acționari sau cu membrii organului de conducere al băncii), tranzacțiile cu aceste persoane trebuie să reflecte interesele băncii și necesită o monitorizare prudentă din partea băncii pentru evitarea conflictelor de interese.
	BC „Moldindconbank ” S.A.	15	Propunem <i>de completat</i> subpunctul 4) cu următoarele puncte: <i>„k) formarea overdraftului neautorizat; m) încheierea unor contracte subsidiare unei/unor tranzacții de bază, care se consideră tranzacție cu persoana afiliată băncii.”.</i> Referitor la contracte subsidiare, menționăm că unele tranzacții care duc la formarea expunerii, după caz, sunt condiționate de încheierea unor contracte subsidiare (de ex. contracte de gaj, fidejusiune), încheierea cărora constituie o condiție obligatorie conform contractului de bază și care sunt dependente de acea tranzacție. În opinia noastră, astfel de contracte nu pot fi considerate ca tranzacții cu persoanele afiliate individuale care trebuie aprobate de organul de conducere competent în mod separat. Totodată, în pct.19 din Regulamentul 240/2013 privind tranzacțiile băncii cu persoanele sale afiliate este indicat expres că în cazul tranzacțiilor de credit/împrumut, în Registrul tranzacțiilor cu persoanele afiliate se indică, de asemenea, asigurarea și asigurătorul acestora, de unde rezultă că aceste contracte subsidiare sunt parte componentă a tranzacției de bază.	Nu se acceptă 1. Overdraftul neautorizat este o situație în care suma tranzacției sau a comisionului convenit băncii <i>depășește</i> disponibilul mijloacelor din contul de plată. Astfel, în esență suma înregistrată peste disponibilul din cont devine credit care a fost acordat fără convenirea prealabilă cu banca (neautorizat). Ca rezultat, poate apărea situația în care sumele acestor tranzacții vor fi semnificative, dar nu vor fi reflectate în evidența tranzacțiilor cu persoanele afiliate. 2. Normă propusă pentru a fi inclusă la litera m) cade sub noțiunea de tranzacție care poate să implice condiții mai avantajoase și, la rândul lor, aceste tranzacții nu vor fi monitorizate de bancă în calitate de tranzacții cu persoane afiliate.

	B.C. „EXIMBANK” S.A.	16	Completarea subpunctului 4) cu literele k) și l): <i>„k) tranzacții interbancare de schimb valutar (tranzacții Forex);</i> <i>l) tranzacții interbancare de atragere și plasare a resurselor (tranzacții Money Market).”.</i> Considerăm oportun și necesar de a include tranzacțiile de acest gen, deoarece sunt efectuate pe piețele interbancare internaționale, prin intermediul platformelor specializate (Bloomberg; Reuters). Specificul acestor tranzacții este că sunt executate în condiții de piață și foarte rapid - din momentul solicitării unei cotații și până la confirmarea tranzacției exista un interval de câteva secunde. Este absolut imposibil de aplicat procedurile de aprobare a acestor tranzacții dacă sunt tratate ca fiind tranzacții cu persoane afiliate. Unele bănci pot fi persoane afiliate cu alte bănci în virtutea deținerilor de acțiuni. În special, aceasta se referă la situațiile când băncile locale devin parte a grupurilor bancare străine. În condițiile prevederilor legale în vigoare, băncile sunt puse în situația de a renunța la tranzacțiile pe piața interbancară cu banca-mamă sau să purceadă la pre-aprobarea lor - procedură care are drept scop evitarea acestui obstacol legislativ. Modificarea propusă va elimina această lacună și va permite băncilor locale să tranzacționeze fără restricții pe piețele interbancare, în mod transparent și în condiții de piață.	Nu se acceptă Acest tip de tranzacții pot conduce la apariția riscului ridicat de utilizare a băncii în interesul persoanei afiliate. Excepțiile care au fost propuse în proiectul hotărârii și incluse în lista de la subpunctul 4) au fost stabilite ținând cont de faptul ca astfel de operațiuni sunt o continuitate a unei tranzacții sau sunt servicii accesorii ale unui contract. Respectiv, acestea fiind parte componentă a unui contract nu necesita o evidență și monitorizare separată. Astfel, reflectând tranzacția în Registrul tranzacțiilor cu persoanele afiliate, se indică inclusiv contractul, monitorizând permanent respectarea condițiilor acestuia. În această ordine de idei, se va lua în considerare și Principiul 20 din BASEL care prevede că: „...Tranzacțiile cu persoanele afiliate includ expunerile de credit extrabilanțiere și intrabilanțiere și creanțele, precum și: contractele de prestare a serviciilor, active de cumpărare și vânzare, contracte de construcție, acorduri de leasing, tranzacții cu instrumente derivate, împrumuturi și pierderi....”.
	B.C. „VICTORIABAN K” S.A.	17	De completat subpunctul 4) cu o literă nouă: <i>„k) plăților efectuate cu banca-mamă legate de serviciile oferite/contractate de aceasta pentru subsidiarele sale (instruire, mentenanță sisteme comune etc.), restituirea cheltuielilor efectuate de banca-mamă pentru serviciile prestate subsidiarelor.”</i>	Nu se acceptă În orice relație cu banca-mamă, inclusiv de acordare a anumitor servicii, indiferent în ce scop, pot fi aplicate costuri exagerate.

			În cazurile în care banca face parte dintr-un grup de companii, aceasta urmează activități de aliniere la regulile de grup. Această aliniere, reprezentând un proces continuu, poate include instruirea angajaților băncii, utilizarea comună a unor sisteme de evidență bancară etc. Uneori, procesele de aliniere la rigorile grupului de administrare a activității băncii pot reprezenta pentru bancă cheltuieli, care vor fi recuperate de către bancă direct băncii-mamă sau furnizorului - prestator prin intermediul băncii-mamă, dacă serviciile/mărfurile au fost contractate de către aceasta pentru banca subsidiară. Având în vedere că asemenea activități/procese nu urmăresc în sine un scop economic pentru niciuna din părți, precum și nu reprezintă beneficierea reciprocă de produse, considerăm oportun <i>de a excepta</i> astfel de tranzacții de la tranzacțiile cu o persoană afiliată.	Astfel, în vederea prevenirii abuzurilor ce pot apărea în cadrul tranzacțiilor cu persoane afiliate și abordării riscului de conflict de interese, băncile trebuie să monitorizeze tranzacțiile respective în scopul asigurării unei gestiuni efective a riscurilor.
	„FinComBank” S.A.	18	Propunem <i>completarea</i> subpunctului 4) cu o prevedere care ar reprezenta excepție de la tranzacțiile cu persoane afiliate, și anume „ <i>reemiterea cardurilor bancare, la care există un cont deschis</i> ”.	Comentariu Propunerea nu este argumentată. Reemiterea cardului se face ca urmare a expirării/pierderii acestuia și este o operațiune mai mult tehnică. În Registrul tranzacțiilor cu persoanele afiliate nu se menționează cardul, dar contractul și condițiile acestuia.
La punctul 1 subpunctul 2) din proiectul hotărârii:				
litera b): „2) La punctul 17: ...b) alineatul al doilea se completează cu <i>textul</i> : „În cazul tranzacțiilor care duc la formarea expunerii față de bancă, valoarea tranzacției, menționate în primul alineat, se va calcula cumulat cu <i>alte tranzacții</i> cu persoana afiliată	Ministerul Justiției al Republicii Moldova	19	Întru respectarea normelor de tehnică legislativă, la subpunctul 2) litera b) cuvântul „textul” <i>se va substitui</i> cu cuvintele „ <i>o propoziție cu următorul cuprins:</i> ”;	Se acceptă Redacția ajustată: „...b) alineatul al doilea se completează cu o propoziție cu următorul cuprins:... ”
	BC „Moldindconbank” S.A.	20	În scopul evitării eventualelor interpretări cu privire la calcularea valorii cumulate a tranzacțiilor, propunem de <i>completat</i> norma, după cuvintele „cu alte tranzacții” cu următoarele „ <i>care formează expuneri</i> ”.	Se acceptă Redacția normei modificată: „În cazul tranzacțiilor care duc la formarea expunerii față de bancă, valoarea tranzacției, menționate în

și/sau cu clienți aflați în legătură cu persoana afiliată băncii.”;				primul alineat, se va calcula cumulat cu alte tranzacții <i>care formează expuneri</i> cu persoana afiliată și/sau cu clienți aflați în legătură cu persoana afiliată băncii.”.
litera c): „2) La punctul 17: ...c) alineatul al treilea va avea următorul <i>conținut</i> : „Prin derogare de la primul alineat, <i>organul executiv sau un membru al acestuia</i> poate să aprobe tranzacțiile cu persoanele afiliate băncii, altele decât cele ce formează expuneri, dacă <i>Consiliul băncii a aprobat</i> un contract cadru/condiții generale aferente tranzacțiilor cu persoanele afiliate, care vor include o descriere clară a termenelor și condițiilor cu privire la tranzacțiile ce urmează a fi efectuate de către bancă...”	Ministerul Justiției al Republicii Moldova	21	La litera c) cuvântul „conținut” <i>se va substitui</i> cu cuvântul „cuprins” (observație valabilă și pentru subpunctul 3) litera a)).	Se acceptă Redacția ajustată: „...c) alineatul al treilea va avea următorul <i>cuprins</i> :...”
		22	Propunem revizuirea structurii punctului 17 alineatul trei din regulament, prin <i>includerea unei singure dispoziții</i> „Prin derogare de la primul alineat:”, iar prevederile derivate se vor include în subpuncte și litere.	Se acceptă
	„FinComBank” S.A.	23	Norma <i>nu descrie</i> în mod suficient cum urmează a fi aprobate tranzacțiile cu persoanele afiliate de către „un membru al organului executiv”. Astfel, orice membru al organului executiv este în drept să aprobe tranzacțiile cu persoanele afiliate sau acesta urmează a fi împuternicit prin hotărârea Consiliul băncii sau a organului executiv? Considerăm oportun <i>de a completa</i> norma „...dacă <i>Consiliul băncii sau organul executiv a aprobat</i> ...”. În conformitate cu prevederile legislației, Comisia de dirijare a activelor și pasivelor este constituită pe lângă organul executiv, iar recomandările și deciziile Comisiei ALCO cu privire la termenele și ratele (condițiile) aferente produselor băncii sunt aprobate în final de organul executiv, nu de Consiliul băncii. Condițiile aferente produselor care nu duc la formarea expunerii pot fi modificate în decursul unui termen relativ scurt de mai multe ori, în funcție de situația pe piață, aprobarea acestora de către Consiliul băncii la fiecare modificare (ex: rata% la un depozit), ceea ce ar majora neîntemeiat volumul de lucru al Consiliului, în condițiile în care termenele, ratele și tarifele aprobate de către organul executiv sunt aplicabile pentru orice client al băncii.	Se acceptă parțial 1. Pentru evitarea prevenirii abuzurilor ce pot apărea în cadrul tranzacțiilor cu persoane afiliate și abordării riscului de conflict de interese din punct de vedere prudential, tranzacțiile respective trebuie să fie aprobate prealabil de Consiliul băncii. Respectiv, în situația în care contractul-cadru va fi aprobat de Consiliul băncii, în calitatea sa de organ de supraveghere și monitorizare a procesului decizional, acesta poate fi utilizat de către organul executiv la aprobarea tranzacției ca excepție de la principiul general, ceea ce rezultă din art.41 alin. (2) și art.80 alin.(5) din Legea nr.202/2017. 2. Redacția normei modificată: „Prin derogare de la primul alineat, în temeiul politicilor aprobate de Consiliul băncii: 1) organul executiv sau un membru al acestuia poate să aprobe <i>orice</i> tranzacție cu persoanele afiliate băncii, <i>a cărei</i>

			Prin urmare, persoanele afiliate <i>utilizează aceleași produse și servicii bancare</i> ca și persoanele neafiliate, <i>dacă organul executiv a aprobat condițiile generale</i> care sunt aplicate pentru toți clienții băncii, considerăm că aceste condiții pot fi aplicate și pentru persoanele afiliate fără aprobarea prealabilă de către Consiliul băncii.	valoare depășește echivalentul a 1 milion lei, alta decât cea care formează expuneri, dacă Consiliul băncii a aprobat un contract-cadru/condiții generale aferente tranzacțiilor cu persoanele afiliate, care vor specifica în mod clar termenele și condițiile cu privire la tranzacțiile ce urmează a fi efectuate de către bancă;”.
La punctul 17 din regulamentul în vigoare (penultimul alineat) „La decizia sa, Consiliul băncii poate aproba și tranzacțiile menționate în suma ce nu depășește echivalentul a 1 milion de lei. Persoana afiliată ce are interes material într-o tranzacție trebuie să părăsească orice ședință la care este pusă în discuție această tranzacție. În cazul realizării împuternicirilor menționate <i>de către organul executiv</i> , subdiviziunea auditului intern va raporta periodic (cel puțin trimestrial) consiliului băncii referitor la volumul și corectitudinea aprobării acestor tranzacții.”.	„Moldindconbank” S.A.	24	În legătură cu <i>acordarea împuternicirilor unui membru al organului executiv privind aprobarea tranzacțiilor</i> , altele decât cele ce formează expuneri, <i>nu este clar dacă funcția de audit intern trebuie să raporteze periodic consiliului băncii</i> referitor la volumul și corectitudinea aprobării acestor tranzacții, conform alineatului 4 al punctului 17 din regulament. Propunem <i>de completat alineatul 4</i> cu prevederile respective.	Se acceptă Redacția normei ajustate: „La decizia sa, Consiliul băncii poate aproba și tranzacțiile menționate în suma ce nu depășește echivalentul a 1 milion de lei. Persoana afiliată ce are interes material într-o tranzacție trebuie să părăsească orice ședință la care este pusă în discuție această tranzacție. În cazul realizării împuternicirilor menționate de către organul executiv sau de către un membru al acestuia , subdiviziunea auditului intern va raporta periodic (cel puțin trimestrial) consiliului băncii referitor la volumul și corectitudinea aprobării acestor tranzacții.”
litera c): „2) La punctul 17: ...c) alineatul al treilea va avea următorul <i>conținut</i> : „...Prin derogare de la primul alineat, pot fi exceptate de la aprobarea prealabilă tranzacțiile cu persoanele afiliate băncii care sunt efectuate în condiții generale (conform condițiilor produselor și tarifelor aprobate de	Asociația Băncilor din Moldova BC „Moldindconbank” S.A.	25	Excluderea normelor de la literele a), b) și c). În situația acceptării argumentelor expuse, pentru <i>literele a), d), h) și k) din subpunctul 4) al punctului 2</i> din regulament, nu se justifică reglementarea din proiectul hotărârii propusă spre excludere. Reglementarea propusă spre excludere vine doar să limiteze persoanele afiliate băncii în efectuarea de operațiuni la băncile unde se consideră a fi afiliate băncii, reglementarea respectivă fiind și în contradicție cu unele norme ale legislației (Legea nr.62/2008, Legea nr. 308/2017).	Comentariu Nu este o limitare de a efectua tranzacții, dar este o regula de a ține sub control tranzacțiile cu persoanele afiliate pentru evitarea utilizării băncii în interesele lor și pentru evitarea conflictelor de interese. Dreptul BNM de a stabili condiții, limite și restricții în cazul tranzacțiilor cu persoanele afiliate este prevăzut expres în art.80 din Legea 202/2017.

organele de conducere, în limita competențelor acestora) și țin de: a) vânzarea/cumpărarea valutei în numerar peste limita care prevede identificarea persoanei conform legislației în vigoare; b) vânzarea/cumpărarea valutei prin virament în mărime de până la 1 000 000 lei, cumulativ pentru o zi operațională, altele decât pentru operațiunile cu carduri de plată; c) încasarea comisioanelor pentru operațiuni de intermediere, achitarea dobânzilor/ comisioanelor pentru tranzacțiile încheiate, altele decât creditele.”;				
„Prin derogare de la primul alineat, pot fi exceptate de la aprobarea prealabilă tranzacțiile cu persoanele afiliate băncii care sunt efectuate în condiții generale (conform condițiilor produselor și tarifelor aprobate de organele de conducere, în limita competențelor acestora) și țin de:	BC „Moldindconbank” S.A.	26	<i>Expunerea alineatului al doilea în următoarea redacție:</i> „Prin derogare de la primul alineat, pot fi exceptate de la aprobarea prealabilă tranzacțiile cu persoanele afiliate băncii care sunt efectuate în condiții generale (conform condițiilor produselor/serviciilor și tarifelor aprobate de <i>organul de conducere sau un alt organ competent al băncii</i>).”.	Comentariu Propunerea conduce la extinderea ariei de aplicare a normei de exceptare, fapt care poate condiționa implicarea băncii în riscuri excesive rezultate din tranzacțiile cu persoanele afiliate acesteia.
	„FinComBank” S.A.	27	Norma expusă <i>nu descrie suficient</i> care sunt acțiunile băncii în raport cu aceste operațiuni/tranzacții, norma prevede că tranzacțiile sunt exceptate de aprobare prealabilă, dar ulterior acestea urmează a fi aprobate/confirmate? Sau sunt reflectate exclusiv în Registrul tranzacțiilor cu persoanele afiliate băncii. În punctul 17 din Regulamentul 240/2013 este prevăzut: „Orice tranzacție cu o persoană afiliată băncii trebuie să fie aprobată, înaintea încheierii acesteia/modificării condițiilor contractuale...” în excepții de aprobare prealabilă a fost inclusă lit.b) care stabilește limita de până la 1 000 000 lei, ceea ce în cazul persoanelor juridice	Comentariu Conform prevederilor respective aceste tranzacții se vor califica drept tranzacții cu persoanele afiliate, numai că nu vor necesita aprobarea prealabilă de către organul de conducere. Toate celelalte cerințe din regulament vor fi aplicabile față de aceste tranzacții. Astfel, ca urmare a apariției de afiliere cu o persoană ulterior încheierii tranzacției cu aceasta, în conformitate cu alineatul 4 din punctul 17 modificat, aceste tranzacții vor fi exceptate de la aprobarea

			este o sumă mică pentru o tranzacție, cu atât mai mult pentru o zi operațională. Conform regulamentului, tranzacțiile ce nu duc la formarea expunerii și depășesc echivalentul a 1 mil. lei, urmează a fi aprobate de Consiliul băncii, această normă este inaplicabilă și, ca rezultat, băncile vor încălca procedura. Consiliul băncii nu poate fi convocat pentru fiecare operațiune de schimb valutar prin virament efectuată cu persoana afiliată. Banca trebuie să informeze BNM cu 24 de ore înainte de data desfășurării ședinței, Consiliul băncii este format din membri care nu se află în mod continuu în incinta băncii ca să poată instant aproba operațiunile de schimb valutar. Schimbul valutar prin virament reprezintă o operațiune specifică, în cadrul căreia nu pot fi aprobate termenele și condițiile standard, din considerentul că, cursul valutar variază de la o zi la alta. Consiliul băncii poate aproba doar actele normative care prevăd procedura de formare a cursului și de aplicare a acestuia de către bancă în raport cu clienții. Ședințele organului executiv, ca și în cazul Consiliului nu pot fi convocate la fiecare operațiune de schimb valutar prin virament ce depășește 1 mil.lei. Considerăm oportună introducerea unei clauze suplimentare care să prevadă posibilitatea pre-aprobării la începutul anului de gestiune a tuturor tranzacțiilor de schimb valutar prin virament cu toate persoanele afiliate băncii, care sunt efectuate în condiții standard (în limita cursurilor și coridoarelor stabilite).	prealabilă, dar vor fi raportate consiliului băncii conform prevederilor ultimului alineat din punctul 17 din regulamentul în vigoare.
„a) vânzarea/cumpărarea valutei în numerar peste limita care prevede identificarea persoanei conform legislației în vigoare; b) vânzarea/cumpărarea valutei prin virament în mărime de până la 1 000 000 lei, cumulativ pentru o zi	B.C. „COMERTBANK” S.A.	28	Referitor la norma propusă la litera b) - nu se percepe diferența acestor operațiuni cu cele indicate la literele a) și h) de la subpunctul 4) al punctului 2 din regulament și nici din nota informativă la proiectul hotărârii nu se distinge vreo argumentare în acest sens. Or, toate aceste operațiuni se efectuează la tarife și condiții prestabilite, valabile pentru un cerc nelimitat de	Se acceptă parțial 1. Aceste prevederi se aplică în mod diferit și sunt diferite în esență prin limitele stabilite și prin condiții. În funcție de mărimea acestor tranzacții se vor utiliza diferite principii de aplicare a

<i>operațională, altele decât pentru operațiunile cu carduri de plată;</i> c) încasarea comisioanelor pentru operațiuni de intermediere, achitarea dobânzilor/comisioanelor pentru tranzacțiile încheiate, altele decât creditele;”			persoane și în aceleași condiții ca și cu toți clienții. Astfel, efectuarea operațiunilor respective, mai ales prin intermediul SDBS, în condiții prestabilite pentru toți clienții și care nu pot fi negociate nu favorizează persoana afiliată și nu creează un dezavantaj pentru bancă, astfel fiind respectate cerințele pct.5 din Regulamentul nr. 240/2013, iar menținerea necesității unor aprobări suplimentare își pierde sensul.	regulamentului și de monitorizare a tranzacțiilor. 2. Redacția normei de la litera a) a fost modificată: „a) vânzarea/cumpărarea valutei prin virament și/sau în numerar în mărime de până la 1 milion lei;” 3. Ca rezultat, norma propusă la litera b) a fost exclusă.
	„FinComBank” S.A.	29	Nu este clar ce fel de <i>operațiuni de intermediere</i> cad sub incidența normei de la litera c). <i>Achitarea dobânzilor/comisioanelor pentru tranzacțiile încheiate, altele decât creditele - norma este neclară.</i> Așa cum este expusă ar însemna că urmează a fi reflectate în Registrul tranzacțiilor cu persoanele afiliate băncii dobânzile (ex: depozit) achitate de bancă clientului care este persoană afiliată. Astfel de modificări creează dificultăți pentru procesul de monitorizare a tranzacțiilor cu persoanele afiliate, întrucât apar impedimente în setarea programelor și în general necesită crearea unui nou algoritm complex care va permite reflectarea tranzacțiilor în Registrul tranzacțiilor cu persoanele afiliate băncii.	Comentariu Operațiuni de intermediere pot fi prestările de servicii în legătură cu: 1. operațiunile de asigurare și/sau de reasigurare efectuate de băncile care intermediază astfel de operațiuni (intermedieri pe piețele de asigurări); 2. tranzacționarea valorilor mobiliare și ca intermediar între un cumpărător și un vânzător (intermedieri pe piețele de capital); 3. brokerajul monetar (intermedieri pe piețele interbancare). Totodată, referitor la norma ce ține de <i>achitarea dobânzilor/comisioanelor pentru tranzacțiile încheiate, altele decât creditele</i>, nu este o noutate în contextul cerințelor aferente persoanelor afiliate, ci dimpotrivă este o relaxare din perspectiva exceptării acestora de la cerința de aprobare. Respectiv, nu considerăm că acest fapt ar crea dificultăți pentru procesul de monitorizare a tranzacțiilor cu persoanele afiliate.

	B.C. „EXIMBANK” S.A.	30	Propunem <i>excluderea</i> textului de la litera c) „ <i>achitarea dobânzilor/comisioanelor pentru tranzacțiile încheiate, altele decât creditele</i> ”. Excluderea rezultă din propunerea de a completa <i>punctul 2 subpunctul 4) cu litera d)</i> , care acoperă această acțiune.	Se acceptă parțial 1. Norma de la litera b) (anterior lit.c)) a fost ajustată: „ b) încasarea/ achitarea comisioanelor pentru operațiuni de intermediere, achitarea dobânzilor/comisioanelor pentru tranzacțiile încheiate cu persoanele afiliate băncii .”. 2. Prevederea de la punctul 17 (literele a) - b)) se aplică diferit de cele de la subpunctul 4) al punctului 2.
	B.C. „VICTORIABAN K” S.A.	31	Litera c) de completat la final cu textul „ <i>și cele menționate la punctul 2 subpunctul 4)</i> ”. Având în vedere că, comisioanele/dobânzile reprezintă costuri subsecvente rezultate din utilizarea produselor bancare/serviciilor, inclusiv executarea obligațiilor contractuale, iar unele activități operaționale de utilizare a produselor bancare/serviciilor au fost exceptate de a fi identificate în calitate de tranzacții dintre bancă și persoanele sale afiliate, așa cum au fost indicate la punctul 2 subpunctul 4) (retrageri din conturi, schimburi valutare, efectuarea plăților în favoarea furnizorilor etc.), considerăm oportună exceptarea de la astfel de tranzacții și plățile comisioanelor/dobânzilor aferente. Mai ales că, comisioanele/dobânzile nu pot fi separate de tranzacția de bază, pentru că se efectuează în mod simultan sau nu reprezintă o tranzacție în sine, atunci când aceste costuri se rețin din contul clientului. Totodată, achitarea comisioanelor/dobânzilor nu se încadrează în definiția „tranzacției cu o persoană afiliată”, or nu reprezintă un transfer de mijloace bănești separat, precum și nu reprezintă o obligație contractuală separată, pentru că nu poate fi separată de tranzacția de bază.	Se acceptă Redacția normei ajustată a se vedea în pct.30 al prezentei sinteze.
	B.C. „VICTORIABAN K” S.A.	32	De completat cu <i>litera d)</i> cu următorul conținut: „ d) constituirea depozitelor în mărime de până la 1 000 000 lei.”.	Nu se acceptă Acest tip de tranzacții nu poate fi exceptat de la aprobarea prealabilă. La pct.17 din

			Având în vedere că în conformitate cu punctele 11-13 din Regulamentul nr.240/2013, banca nu poate accepta depozite de la persoanele sale afiliate și să plătească o rată a dobânzii mai mare decât rata pentru același depozit acceptat din partea unei alte persoane, depozitele constituite de către persoanele afiliate vor fi acceptate în condițiile generale pentru produsele de depozit oferite de bancă, așa cum este indicat în alineatul respectiv supra. Cu toate acestea, în scopuri prudențiale, propunem limitarea constituirii depozitelor fără aprobare prealabilă până la suma de 1 000 000 lei.	regulament au fost indicate tranzacțiile exceptate de la aprobarea prealabilă, iar includerea în acele excepții a acceptării depozitelor până la o anumită sumă ar denatura esența prevederilor pct.17. În așa mod, acceptarea depozitelor similar acordării creditelor reprezintă tranzacții care trebuie asumate de către organul de conducere al băncii, astfel, asigurându-se că aceste tranzacții se realizează în condiții similare cu tranzacțiile cu persoanele neafiliate băncii și sunt efectuate exclusiv în interesul băncii.
	B.C. „EXIMBANK” S.A.	33	Propunem <i>completarea cu litera d)</i> în următoarea redacție: <i>„d) tranzacțiile pentru care organul de conducere competent a pre-aprobat condiții generale cadru, întocmite în conformitate cu cerințele legale aferente încheierii tranzacțiilor cu persoane afiliate.”.</i> Acesta va facilita procesul de aprobare prealabilă a tranzacțiilor de depozit în sume mici, constituirea depozitelor prin Sistemul de deservire la distanță, inclusiv a tranzacțiilor de la lit. b) care necesită dezvoltări tehnice adiționale pentru cumularea tranzacțiilor în mărime de până la un milion lei și crearea unor mecanisme speciale destinate asigurării aprobării prealabile în timp util.	Nu se acceptă Propunerea denaturează sensul normei expuse în proiectul de hotărâre, astfel încât presupune extinderea asupra tuturor tranzacțiilor băncii cu persoanele afiliate.
La punctul 1 subpunctul 3) litera a) din proiectul hotărârii: „3) La Anexa nr.2: a) punctul 1 subpunctul 3) litera d) va avea următorul <i>conținut</i>: „d) atribuirea de responsabilități unei funcții de control intern pentru a constata până la <i>încheierea</i> tranzacției cu persoana afiliată băncii dacă aceasta	Ministerul Justiției al Republicii Moldova	34	Cuvântul „conținut” se va substitui cu cuvântul „cuprins”.	Se acceptă Redacția ajustată: „a) punctul 1 subpunctul 3) litera d) va avea următorul <i>cuprins</i>:...”.
	Asociația Băncilor din Moldova	35	Nu susținem redacția propusă pornind de la următoarele considerente: - sarcinile unei funcții constau în - efectuează, analizează, participă, exercită, stabilește, asigură, urmărește, acordă etc.;	Se acceptă Redacția literei d) modificată: „d) atribuirea <i>de sarcini</i> unei funcții de control intern pentru a constata până la <i>aprobarea</i> tranzacției cu persoana afiliată

va fi efectuată în conformitate cu reglementările interne ale băncii ;”;			- competențele unei funcții constau în - decide, hotărăște, face propuneri, ia măsuri, avizează etc. - responsabilitățile unei funcții constau în - răspunde, are obligația de a..., este recompensat cu ..., este sancționat cu... (Responsabilitatea este reflectată în sancțiunile și recompensele asociate realizării sau nerealizării obiectivelor și sarcinilor aferente funcției.). Respectiv, prevederea – „atribuirea responsabilități unei funcții de control intern...” - este expusă ambiguu și neclar, or, acest conținut ar putea fi atribuit mai degrabă sarcinilor unei funcții, decât responsabilităților funcției.	băncii dacă aceasta va fi efectuată în conformitate cu reglementările interne aferente tranzacțiilor băncii cu persoanele afiliate; ”.
	B.C. „EXIMBANK” S.A. BC „Moldindconbank” S.A.	36	La litera d), propunem <i>substituirea</i> termenului de „încheierea” cu termenul „aprobarea” și <i>completarea</i> frazei cu enunțul „privind încheierea tranzacțiilor cu persoanele afiliate”. Deoarece, verificarea dacă tranzacția va fi efectuată în conformitate cu reglementările băncii urmează a fi făcută până la aprobare și nu până la încheierea acesteia, cu scopul de a reduce riscul aprobării cu încălcări.	
la punctul 2 din proiectul hotărârii:				
„2. Prezenta hotărâre intră în vigoare la expirarea termenului de o lună de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.”	BC „Moldindconbank” S.A.	37	În cazul aprobării modificărilor propuse, băncile urmează să-si conformeze activitatea lor, inclusiv să ajusteze reglementările interne și sistemul informațional, după caz. Astfel, considerăm oportun prelungirea termenului de intrare în vigoare a hotărârii respective <i>până la 6 luni</i> de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.	Se acceptă Redacția punctului 2 din hotărâre modificată: „2. Prezenta hotărâre intră în vigoare la expirarea termenului de patru luni de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.”
	BC ENERGBANK SA.	38	Propunem de a extinde termenul intrării în vigoare a hotărârii de la „o luna” la „trei luni” din considerentul complexității procesului de modificare/ajustare a setărilor tehnice ale sistemelor informaționale.	
	Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova		39	Punctul 2 urmează a fi exclus din proiect, ca fiind de prisos, pornind de la prevederile art.56 alin.(1) din Legea nr. 100/2017, care stipulează că actele normative intră în vigoare peste o lună de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

	Ministerul Justiției	40	Punctul 2 se va exclude, ca fiind inutil, întrucât repetă regula generală privind intrarea în vigoare a actelor normative, statuată în art.56 alin.(1) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative. Corelativ, se va exclude numerotarea cu cifra „1.” a dispoziției propriu-zise de modificare.	vigoare a prezentei hotărâri, <i>termenul a fost extins până la patru luni.</i>
La proiectul hotărârii	Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova	41	Proiectul nu are impact asupra bugetului public național, în acest context, menționăm că potrivit art.34 alin.(5) din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative, expertiza financiară este obligatorie pentru proiectele care au impact asupra bugetului public.	Comentariu Implementarea proiectului nu implică cheltuieli financiare și alocarea de mijloace financiare din contul bugetului de stat, respectiv nu are impact asupra bugetului public, fapt menționat și în avizul primit de la Ministerul Finanțelor. Concomitent, prevederile proiectului nu atrag după sine punerea în concordanță cu prevederile și principiile legislației din domeniul economic, având la bază avizul Ministerului Economiei care nu conține propuneri în acest context. Astfel, în virtutea celor expuse, nu considerăm oportună supunerea repetată a proiectului hotărârii expertizei financiare și celei economice. Mai mult ca atât, necesitatea efectuării repetate a expertizelor este lipsită de temeiul juridic propriu-zis.
	Ministerul Justiției	42	În contextul investiției noului Guvern, expunem necesitatea supunerii repetate a proiectului expertizei financiare și economice.	
	Consiliul Concurenței Ministerul Economiei	43	Nu au propuneri și obiecții	
	BC EuroCreditBank SA BC „Moldova Agroindbank” S.A. OTP Bank S.A.	44	Nu au propuneri și obiecții	

	B.C. „ProCreditBank” S.A.BCR Chişinău S.A.			
--	---	--	--	--